



"Els 'kibbutzim' no colonitzen res"

La crisi que pateix el 'kibbutz' ha obligat els seus habitants a canviar el seu tradicional estil de vida. Per Silvia Gottfried, les negociacions fetes sobre la base de "pau a canvi de territoris" no es poden saldar amb la renúncia als 'kibbutzim' d'Hebron.

Després de 25 anys de vida comunitària en un dels *kibbutzim* socialistes del sud d'Israel, Silvia Gottfried necessitava un respir. I l'ha aconseguit: gaudeix d'un any sabàtic a Barcelona amb les despeses pagades. És un dels avantatges amb què compten el 3,5% d'israelians que viuen en un *kibbutz*.

—*Quin sentit tenen els kibbutzim quan l'estat d'Israel ja s'ha consolidat i el socialisme sembla superat per la realitat d'un món capitalista?*

— El *kibbutz* no és solament un espai físic, sinó que és una manera de viure que, a més, forma part d'un moviment més gran. Tot i que la funció sionista-socialista continua existint, efectivament avui Israel ja té les seves institucions polítiques, i el creixement dels *kibbutzim* s'ha estancat. Durant molts anys, la nostra funció era canalitzar els immigrants vinguts a Israel d'arreu del món perquè un cop establerts, decidissin quedar-se al *kibbutz* o viure a les ciutats. Ara, la nova immigració russa ja no passa pels *kibbutzim*. Ja no vénen tants grups com abans i no els mou tant el sionisme com la voluntat de prosperar en una zona que els és més favorable que el país d'on vénen.

—*Es una forma de resistència a l'imperialisme capitalista?*

—Els *kibbutzim* han canviat amb el temps, en relació amb els canvis a l'exterior. L'economia s'ha convertit en el principal criteri per regir les relacions en la comunitat. Ara hi ha més privacitat i en molts *kibbutzim* ja no es menja de forma comunitària i les famílies tenen molta més capacitat de decidir individualment què volen fer amb la seva assignació. S'ha privatitzat molt la capacitat pressu-

postària a dintre de les comunitats però, a més, l'ideal de viure amb la natura i del camp ja no és rendible; molts *kibbutzim* no poden sostenir-se econòmicament i han acabat muntant restaurants o hotels per a turistes. Això hauria estat impensable durant els anys 70 i 80, però la situació ha canviat.

Tothom té rentadora i televisió a casa i s'ha perdut gran part de la consciència de comunitat.

—*I els fills de kibbutzim, opten per seguir en les comunitats, o preferixen formes de vida més convencionals?*

—Els pares voldríem que s'hi quedessin, per això els donem totes les facilitats del món perquè puguin estudiar, viatjar i aprendre tant com vulguin i, fins els 28 anys, el *kibbutz* no els exigeix res a canvi. És llavors, si no ho han fet abans, quan s'han de decidir per quedar-se o marxar. La majoria marxa, i decideixen viure a la ciutat o en uns nous barris residencials que tenen certes similituds amb els *kibbutzim*, però on no es discuteix la propietat privada de cadascú ni la privacitat de la vida de cada família.

—*En què els ha afectat l'arribada de Benjamin Netanyahu al poder?*

—La dreta sempre ha estat reticent al moviment del *kibbutz*. Tot i que respecten les nostres comu-

nitats perquè són part molt important de la història del país, l'ideal del moviment sempre s'ha alineat amb el laborisme. L'arribada al poder del Likud ha significat una retallada molt gran de l'ajut econòmic que tradicionalment rebíem. La dreta, des de Beguin, ha fet seva la idea que els que vivim en *kibbutzim* som rics perquè, de forma comunitària, disposem de coses que a nivell privat serien impensables, com piscines, pavellons esportius, etc. De tota

"La dreta ha fet seva la idea que els 'kibbutzim' són rics. De tota manera, pel Likud, el moviment 'kibbutz' ha de perviure, encara que sigui en forma de reserva, perquè les properes generacions puguin conèixer part de la història d'Israel."

Quan el 'kibbutz' és una reserva

Nascuda a l'Argentina, el 1949, Silvia Gottfried és néta de la generació de jueus russos i polonesos que van emigrar a Alcazar: "Érem molts els descendents de jueus que vam coincidir en moviments sionistes als anys de la universitat", recorda, "crèiem que els *kibbutzim* eren una manera de reconstruir Israel però, també, sabíem que en petites comunitats podríem realitzar l'ideal socialista". Silvia Gottfried va seguir les passes del seu marit, "un activista del sionisme més fervent amb dots pel lideratge", i el 1971 van desplaçar-se fins el *kibbutz* d'Or Haner —que en hebreu vol dir "Llum de l'espelma"— a 75 quilòmetres al sud de Tel Aviv. Assistenta social de professió, Silvia Gottfried va treballar durant molts anys fora del *kibbutz* d'Or Haner, però ingressant el seu sou a la comunitat i treballant, a temporades, en serveis del *kibbutz*, com les cuines o els jardins d'infància. Més tard va ser secretària general de la seva comunitat, alcaldessa d'Or Haner. "L'objectiu era viure en contacte amb la naturalesa i administrar-nos de forma assembleària." La realitat, ara, és tota una altra: "hem hagut de reconvertir els *kibbutzim* per subsistir i, de mica en mica, veiem com es van convertint en un reclam turístic, com una reserva igual que les dels indis dels Estats Units". Per Silvia Gottfried, després de la mort del seu marit el 1986, han desaparegut moltes de les raons per viure en comunitat i no vol continuar en un *kibbutz* per inèrcia: "necessito replantejar-me cada dia si realment hi vull viure i és per això que encara no sé si tornaré definitivament a Or Haner". A. C.



manera, pel Likud, el *kibbutz* ha de perviure, encara que sigui en forma de reserva, perquè les properes generacions puguin conèixer part de la història d'Israel.

—Com es veuen des dels *kibbutzim* les relacions del govern del Likud amb els palestins?

—L'opinió generalitzada és que cal negociar amb els palestins i donar "territoris a canvi de pau". Tenim l'esperança que la dreta, com va passar amb Begin, podrà fer més concessions als palestins ja que no hi ha dubtes sobre el seu nacionalisme. Cal tornar territoris perquè la pau és necessària, encara que hi ha un consens en la població israeliana perquè no es torni Jerusalem. Ni la zona d'Hebron,

perquè ja hi ha moltes famílies que hi viuen, s'hi han format uns quants *kibbutzim* també...

—S'han convertit els *kibbutzim* d'Hebron en una nova forma d'assentaments encoberta?

—No. Els assentaments són llocs on, segons les escriptures sagrades, hi havia viscut el poble israelià. Els *kibbutzim* són comunitats que no tenen res a veure amb els assentaments, i que no pretenen colonitzar res, tot i que la zona d'Hebron, en ser una terra molt apta per viure-hi ens va semblar bé d'instal·lar-hi comunitats. Hebron hauria de continuar en mans israelianes.

Antoni Cruañas.

Silvia Gottfried, néta de jueus russos i polonesos i nascuda a Argentina: "Cal tornar territoris perquè la pau és necessària, encara que hi ha un consens en la població israeliana perquè no es torni Jerusalem".